

S. Sayısı : 125

Deniz ve kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma, Ulaştırma ,İçişleri, Adalet ve Bütçe Komisyonları raporları (1/45)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71-357, 6/1100

26 . IV . 1946

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Deniz ve kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmesi hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 17 . IV . 1946 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

Gerekçe

1. — Deniz ve kıyılarımızda görülecek başıboş mayın ve patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin ne suretle ve kimler tarafından yok edilmesi gerektiği hakkında mevzuatımızda kesin bir hüküm mevcut olmadığından bu hususu tâyin ve tesbite yarar yeni bir hüküm vaz'ına zaruret görülmüştür. Bu itibarla kara sularımızda, dolaylarında ve kıyılarımızda raslanacak başıboş mayınlarla patlayıcı maddelerin ve şüpheli cisimlerin bu sularda ilgili en yakın deniz birlikleri, deniz birliği olmıyan yerlerde Liman başkanlığı tarafından yok edileceği veya zararsız bir hale konulacağı ve bu kabül tehlikeli cisimleri görenler, harb gemilerinin kendi vasıtalarıyla bunları yok edeceği hakkında birinci madde vazolunmuştur.

2. — Kara sularımızda veya dolaylarında yolculuk eden ticaret gemileri gördükleri veya haber aldıkları başıboş mayın, patlayıcı madde, şüpheli cisimleri ve bunların gidiş yönlerini ellerinde bulunan haberleşme araçlarıyla hemen Devlet teşkilâtına bildirecekleri ve bu haberi alan makam mayın imhasıyla alâkası bulunduğu takdirde görevini derhal yapar. Aksi takdirde keyfiyeti en yakın deniz birliğine veya Liman başkanlığına bildirir suretinde ikinci maddeye hüküm konulmuştur.

3. — Kıyılarımızda yüzer veya kıyıya oturmuş bir mayın gören her kimse keyfiyeti vakit geçirmeden kendisine en yakın Devlet teşkilâtına bildirmesi gerektiği ve bu haberi alan Devlet teşekkülünün mezkûr cismin imhası için gereğine derhal tevessül etmek görevinde bulunduğu da üçüncü maddede açıklanmıştır.

4. — Kara sularımızda veya dolaylarında yüzer bir halde buldukları bildirilen başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yerlerinin ve gidiş yönlerinin o bölgedeki denizcilere bildirileceği ve o bölgede denizde ve karada gerekli emniyet tedbirlerinin alınması hakkında dördüncü madde hükmü vazolunmuştur.

5. — Kıyıya düşmüş veya karaya oturmuş bir halde görülen başıboş mayın ve emsali şüpheli cisimlerin yok edilmesine değin halkın tehlikeye düşmemesini sağlamak için gerekli tedbirlerin alın-

ması keyfiyetini beşinci madde hükmü ile sağlanmış. Ve bu hususta gerekli malzeme, personel ve araç teminine Devletin silâhli teşkilâtı, mülki makamlar, liman başkanlıkları ve icabında konulacak mükellefiyet dairesinde bütün özel kişilerin yetkili oldukları ve bu kabil tehlikeli maddelerin:

A) O yerde deniz birlikleri varsa onlar tarafından;

B) Yoksa liman başkanlıkları tarafından yok edileceği; ve inha hususunda bu makamlara Devlet silâhli teşekkül ve mülki makamları tarafından yardım yapılacağı, bulunmadığı takdirde deniz birlikleri veya liman başkanlıkları işe elverişli özel kişilere ait deniz, kara taşıt araçlarından, uygun gördüklerine el koyabilecekleri ve bunların personeline iş mükellefiyeti yükleyecekleri hüküm altına alınmıştır.

Bu maddede esas bu gibi araç ve malzemenin Devlet tarafından temini, bulunmadığı takdirde meselenin âme selâmetine taallüku eihetiyle özel kişi vasıtalarına elkonulması ve personeline mükellefiyet tatbik edilebilmesidir.

Bu suretle hizmete sevkedilecek taşıt araçlarının kira bedelleri mahallî belediyelerce, yoksa en yakın belediyelerce tesbit ettirilecek rayiçlere göre ve hizmet sırasındaki kazalarda hasara ve ziyaa uğrayacak olanlara verilecek tazminat ile Bölge Liman Başkanlıkları Fen Heyetlerince takdir ve mahallî idare meclislerine kabul edilecek miktarlar üzerinden ödenecektir.

Adı geçen cisimlerin can ve mal üzerindeki tehlikeli vaziyetini gözönünde tutularak yüzer veya karaya vurmuş vaziyette mayın, patlayıcı madde veya şüpheli bir cisim gördükleri halde bunu ilgili makamlara vaktüzamıyla bildirmekte ihmalî görülenlere (Yüz liraya) kadar ağır para cezası verilecektir. Bu cisimlerin yok edilmesi için özel kişilere ait elkonulacak araçları mâkul bir sebep yokken vermektен çekinenlere ve işbu araçlar personeline doktor raporiyle sabit olacak hastalık hali müstesna olmak üzere hizmetten kaçınanlara (6) aya kadar hapis cezası verilmesi hüküm altına alınmıştır.

Liman temizliği ve emniyeti Ulaştırma Bakanlığı görevlerinden bulunmakla bu kanunda gereğince yapılacak her türlü giderler ve verilecek ücret, yolluk ve tazminler Ulaştırma Bakanlığı Bütçesinden ödenecektir.

Kanun yayım tarihinden yürürlüğe girecek ve kanunu Bakanlar Kurulu yürütecektir.

Millî Savunma Komisyonunun raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 1/45

Karar No. 5

35 . XI . 1946

Yüksek Başkanlığa

Deniz ve kıyılarımızda görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmeleri hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunun 17. IV. 1946 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı 7 nei Devrede Millî Savunma Komisyonunca incelenerek karara bağlanmış ise, kanun tasarısı Kamutayca kabul edilmezden evvel Büyük Millet Meclisi seçiminin yenilenmesi dolayısıyla kadük hale gelmiş ve bu kere yeni Hükümette bu hususta geçen Hükümetin teklifini aynen kabul ederek tekrar aynı ka-

nuun tasarısını yeni Meclise sunmuş olmakla bu tasarı yeni Savunma Komisyonumuzda Millî Savunma Bakanı ve Bakanlığın, diğer ilgili uzmanlarıyla Maliye ve Ulaştırma Bakanlıklarının salâhiyetli mümessilleri de hazır olduğu halde görüşülüp incelendi.

Deniz ve kıyılarımızda görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde veya şüpheli cisimlerin ne suretle ve kimler tarafından yok edileceğine dair mevzuatımız içinde kesin hükümler bulunmaması karşısında mühim bir eksikimizi tamamlamış olacağı için tasarı Komisyonumuzca

da iyi karşılanmış ve tüm halinde tasvip olunmuştur.

Yalnız yapılan tartışmalar sonunda ;

«Kara sularımızda ve dolaylarında» kelimelelerinden «dolayları» müphem görüldüğü için «Kara sularımızda ve dolaylarında veya kıyılarımızda» kelimelerinin «Kara sularımızda veya bu sular dışındaki seyir hatları üzerinde, yahut kıyılarımızda» olmak üzere değiştirilmesi ;

İkinci madde ile konan mecburiyetin yalnız «Ticaret gemileri» ne hasredilmiyerek «Gemiler» kelimesiyle, daha umumi mânada, seyreden bütün gemilere teşmili, (Ecnebi gemileri şüphesiz yalnız kara sularımız içindeyken haber verme mecburiyetindedirler.)

Uygun görülmüş olduğu gibi ;

Altıncı maddenin beşinci fıkrasındaki «... sağlanır» cümlesinden sonra vuzuhu ve elkoymak, mükellefiyet yükleme nitesinin en büyük mülkiye âmirine verilmesini temin için «Bulunmadığı takdirde...» diye başlayan cümle yerine «Devlet teşkillerine ait araç ve gereç bulunmadığı takdirde mahallin en büyük mülkiye âmirinden özel kişilere ait deniz, kara taşıt araçlarından işe elverişli, uygun görüleceklerine elkonması ve bunların lüzumlu personeline iş mükellefiyeti yüklenmesi istenir. İstek derhal yerine getirilir.» cümlesinin konması ve 7 nei maddedeki ağır para cezasıyla hapis hükmü merciinin de sulh mahkemesi olmak üzere tesbiti ;

Bunlardan başka Ulaştırma Bakanlığı temsilcisinin verdiği izahat karşısında 4770 sayılı Kanun hükümleri nazara alınarak «Liman başkanları, fen heyetleri» kelimelerinin de «Bölge liman ve deniz işleri müdürleri, liman başkanları, gemi sürvey kurulları» kelimeleriyle değiştirilmesi lüzumlu görülerek tasarı bu yolda kabul olunmuştur.

Havalesi gereğince Ulaştırma Komisyonuna verilme üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Savunma Komisyo-

nu Başkanı

Konya

Gl. A. F. Cebesoy

Kâtip

Erzincan

B. K. Çağlar

Çankırı

Gl. Z. Soydemir

Erzurum

Gl. V. Kocagüney

Kastamonu

Gl. A. Alptöğün

Kırklareli

Korgl. K. Doğan

Konya

Dr. H. Alataş

Mardin

Dr. A. Uras

Sözcü

Hatay

Gl. E. Durukan

Çankırı

Dr. A. Arkan

Erzincan

Z. Ağca

Gaziantep

Gl. A. Atlı

Kayseri

Gl. S. Avşın

Kocaeli

Koramiral S. Okan

Mardin

Gl. K. Sevüktekin

Seyhan

S. Tekelioğlu

Van

R. Oktar

Ulaştırma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ulaştırma Komisyonu

Esas No. 1/45

Karar No. 4

2 . XII . 1946

Yüksek Başkanlığa

Deniz kıyılarında görülecek başboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmesi hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunun 17 . IV . 1946 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı Komisyonumuzca da incelenerek karara bağlanmış ve fakat kanun tasarısı Kamutayca kabul edilmeden Büyük Millet Meclisinin seçilmesi dolayısıyla kadük kalmıştı. Bu kere yeni Hükümet tarafından da Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Millî Savunma Komisyonunca da incelendikten sonra Komisyonumuza havale buyurulan mezkûr kanun tasarısı, Komisyonumuzun 27 . XI . 1946 tarihindeki toplantısında Millî Savunma ve Ulaştırma Bakanlıklarının temsilcisi ve yetkili uzmanları hazır oldukları halde Millî Savunma Komisyonunun raporu ile birlikte incelendi.

Tasarının bilhassa tümü üzerinde incelemeler yapıldı. Komisyon üyelerinin bazıları kara sularımızda ve kıyılarımızda serseri mayınların görülmeye ve harbin ilk yıllarında getirilmesi gereken bu tasarının harbin bitmesinden hayli sonra pek geç olarak Meclise sunulmuş olmasına ve Millî Savunma Bakanlığının görevleri arasında bulunması icabeden serseri mayınların toplanması işinde plânlı ve devamlı bir çalışmanın görülemediği ve bu tasarı ile de tesadüfe bırakılan çalışmaların iki Bakanlık arasında zaıfa uğratılmış olduğuna dokundular. Komisyon da mayınların mevcudiyeti gece seferlerine tesir ettiği ve mesaiyi üçte bire indirdiği ve bu yüzden zaten çok dar ve sıkıntılı olan ulaştırma işlerini daha ziyade güçleştirdiği ve bu gibi tehlikeli teşebbüsler sırasında ölen veya yaralananlara verilecek tazminat hakkında ta-

sarıda bir hüküm bulunmaması noktaları üzerinde duruldu.

Millî Savunma Bakanlığı temsilcileri serseri mayınların imhası veya zararsız bir hale konması sırasında yaralanacak veya ölecek olanlara verilecek tazminat hakkında ayrı bir tasarruğun hazırlanmış olduğunu ve Başbakanlıkta incelenmekte bulunduğunu açıkladı.

Neticede : Serseri mayınların imhası işinin daha ziyade Millî Savunmayı ilgilendiren bir iş olması itibarıyla haber verme cesaretini artırması ve sigorta primlerine olan tesiri de mülâhaza edilerek bu işle elverişli mayın motorlarından bir kısmının Karadenizin münasip görülecek yerlerinde vazifelendirilmesi ve tazminatla ilişkin tasarruğun da biran önce Meclise getirilmesi Hükümetten ehemmiyetle temenni edilerek tasarruğun tüm halinde kabulü ve maddelere geçilmesi uygun görüldü.

Altıncı madde müstesna olmak üzere bütün maddeler, Millî Savunma Komisyonunun değiştirdiği şekillerde kabul olundu. Altıncı maddenin yine Millî Savunma Komisyonunun değiştirdiği şekline Komisyonumuzda (veya bulunup da ödevi yapamıyacak durumda olduğu) tarzında ufak bir ekleme yaptı.

Havalesi gereğince İşleri Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ulaştırma Ko. Başkanı	Bu Sözcü	Kâtip
Çoruh	Erzurum	Erzurum
A. R. Erem	S. Altuğ	S. Altuğ
Hatay	Kayseri	Kütahya
H. Mursaloğlu	F. Seler	A. Bozbay
Niğde	Ordu	Ordu
V. Sarıdal	Ş. Akyaşı	Dr. V. Demir
Edirne	Ordu	Samsun
M. E. Ağaoğulları	A. H. Gökdalay	Y. Kalgay

İçişleri Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
İçişleri Komisyonu
Esas No. 1/45
Karar No. 3

20 . XII . 1946

Yüksek Başkanlığa

Kıyılarımızda, kara sularımızda veya seyir hatları üzerinde raslanan mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmesi hakkında Hükümetçe hazırlanıp Millî Savunma ve Ulaştırma Komisyonlarının tetkikinden geçen kanun tasarısı İçişleri, Millî Savunma ve Ulaştırma Bakanlıkları temsilcileri huzuriyle Komisyonumuzda incelendi.

Tasarının tümü üzerinde Millî Savunma ve Ulaştırma Komisyonlarının raporlarında beyan olunan mütalâalara Komisyonumuzca da iştirak edilmekle beraber, harb yıllarından bugüne kadar Devletin resmî araçlarıyla yok edilmiş veya zararsız hale getirilmiş bu kabîl patlayıcı maddelerden artakalan ve seyri hatlarımıza ve kara sularımıza kadar sokulması melhuz serseri mayınların, Devlet araçları bulunmayan veya yetiştirilmeyen yerlerde halk elindeki araçlarla biran evvel giderilmesi hususunda, Türkün Millî hasletinde zaten meknûz olan hamiyet, hamaset ve kıyı çocuklarımızın ruhlarında bu gibi işlere atılganlık meylinden faydalanmayı tensik eder mahiyette kaleme alınan bir tasarıda Millet'in zaten gönüllü olduğu işler için «elkoyma» ve «mükellefiyet» tâbiriyle hizmet mahiyetinin ağırlaştırılmış olarak gösterilmesine bir sebep bulunamamış, bu gibi tehlikeli cisimleri görüp de haber vermeyenlere ceza tahmilinden ise ilk haber vereni teşvik için mahallî idare heyetleri kararıyle yüz liraya kadar mükâfat vermek şekli tercih edilmiştir.

Bir de kanunun uygulanmasında ilgili deniz makamlarının göstereceği lüzuma göre mahallî

en büyük mülkiye âmiri bu gibi tehlikeli cisimlerin giderilmesinde yetkisini kullanırken işin türlü safhalarında kanun hükümlerine riayetsizlikleri görülenlere, işten kaçanlara veya araçlarını kaçıranlara mahsus olarak Hükümetten teklif edilen ve Millî Savunma ve Ulaştırma Komisyonlarının kabul ettikleri yedinci madde de gösterilen hapis cezasıyla tehdit yerine beş yüz liraya kadar para cezasının konulması Komisyonumuzca kâfi görülmüştür.

Bu düşüncelerle müzakeremize esas tutulan Ulaştırma Komisyonu tasarısı metninin 1, 2, 3, 4, 5, 9 ve 10 ncu maddeleri aynen kabul edilmiş 6, 7 ve 8 nci maddelerinde gereken değişiklikler yapılmıştır. Bu suretle tesbit edilen tasarısı metniyle beraber havalesi gereğince Adalet Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

İçişleri Komisyonu

Başkanı	Başkanvekili	Sözcü
Tekirdağ	Çoruh	Kars
C. Uybadın		A. Eyidoğan
Kâtip		
Bitlis	Antalya	Bolu
M. Ertan	R. Kaplan	H. Ş. Adal
Bolu	Giresun	Isparta
İ. Yalçın	E. Dizdar	S. Köksal
Kocaeli	Konya	Konya
C. Aksu	Ş. Ergun	Dr. A. Perkün
Siird	Tokad	Trabzon
L. Yavuz	A. G. Pekel	H. Orhon
	Yozgad	
	İ. Olgun	

Adalet Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Adalet Komisyonu
Esas No. 1/45
Karar No. 6

19 . XI . 1947

Yüksek Başkanlığa

Deniz kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmesi hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunun 17 . IV . 1946 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulan ve yeni Hükümetçe de kabul edilerek tekrar müzakeresi istenilen kanun tasarısı İçişleri Komisyonundan sonra Komisyonumuza havale edilmekle Millî Savunma Bakanlığı temsilcisi hazır olduğu halde incelendi.

Kara sularımızda veya bu sular dışındaki seyir hatları üzerinde veyahut kıyılarımızda raslanacak başıboş mayınlar, patlayıcı maddeler veya şüpheli cisimlerin ne suretle yok edileceği ve bu işlerde kimlerin ve ne suretle meşğul olacağı hakkında mevzuatımız arasında katî ahkâm mevcut bulunmuş olması itibariyle tasarının takip ettiği gaye ve ihtiva ettiği hükümlerin esasî Komisyonumuzca da uygun görülmüş ve bu sebeple tüm halinde tasvip edilmiş ise de yapılan müzakereler sonunda maddeler üzerinde bazı değişiklikler ve bazı ilâveler yapılmıştır.

Birinci madde, Ulaştırma ve İçişleri Komisyonları ve Millî Savunma Komisyonunun metnini aynen kabul etmiş ise de bu maddenin ikinci fıkrası sadece harb gemilerine mükellefiyet tahmil etmiş iken Komisyonumuzca diğer gemilerin de imkân ve vasıtaları müsait olduğu zaman bunları yok etmekle mükellef tutulmalarını bu tehlikelerden kurtulmak bakımından daha faydalı bularak bu hususu fıkraya ilâve etmiştir.

İkinci madde, bu maddede mevcut gemi tâbirinin tatbikatta husule getireceği tereddüdün izalesi için bu mefhumda dâhil olan vesaitin tadadı yerinde görülmüş ve birinci madde ile ahengi temin maksadiyle de bu cisimlerin «imha edilemediği takdirde» kaydının ilâvesi ve mümkün ise derhal olmadığı takdirde ilk vâsıl oldukları yerin en yakın Devlet teşkiline bildirmesi cihetinin tasrihi suretiyle ihbarla mükellef olanlara kolaylık ve araç yokluğunu ileri sürmek

suretiyle gösterilecek tekâsülün önüne geçilmek istenmiştir.

İkinci fıkradaki süratli bir araç ile tâbirinin «süratle» şeklinde yazılması tereddüdü ve yanlış tefsirleri önleyici mahiyette görüldüğünden bu şekilde düzeltilmiştir.

Üçüncü madde, bu maddenin ikinci maddesinin sonunda «diğer ilgililer» tâbiri müphem görüldüğünden «bu haberi alan Devlet teşkili» suretinde tanzih edilmiştir.

Dördüncü madde, denizlere kimin tarafından haber verileceği hususunda bir sarahat mevcut görülemediğinden ihbar mükellefiyetinin kimlere ait olduğu tasrih edilmiş ve tedbirlerin de bu makamlar tarafından alınacağı kaydı ilâve edilmiştir.

Beşinci madde, bu maddedeki «ilgili makamlar» tâbiri yukardaki maddelerle hemahenk olmak ve vuzuhu temin etmek maksadiyle «haberi alan Devlet teşkili» şeklinde değiştirilmiştir.

Altıncı madde; bu maddenin A ve B bentleri kıyıya düşen ve yüzen maddeler hakkında ayrı hükümler vaz'ı suretiyle bir tefrik yapılarak tertiplenmiştir. Kıyıya düşen veya karaya oturanların munhasıran deniz birlikleri, yüzer halde olanların da deniz birlikleri, eğer bu birlikler yoksa diğer teşekküller tarafından imhası hususu tehlike bakımından ve ihtısas cihetinden işin daha az tehlikeli olmasının temin edileceği kanaatine varılarak bu tefrika lüzum görülmüştür.

Bu maddenin üçüncü fıkrasına araçların kirası ve şahısların ücretleri ilâve edilmiş ve umumiyet itibariyle bu bedellerin pazarlıkla tâyini esasî kabul edilmiştir.

Şayet işin icap ve mahiyeti itibariyle pazarlıkla kira bedelinin tesbiti mümkün olmazsa bu cihetin mahallî belediyelere ve eğer orada belediye mevcut değilse en yakın belediyelere tesbiti ve her iki halde de paranın derhal ödenmesi esasları kabul edilerek madelet ve hakka-

niyetin ve işlerin görülmesi hususlarının sağlanması düşünölmüştür.

Tazminat hususunda da alâkalılara bir itiraz mercii tanımak suretiyle işin tek taraflı bir takdir gerçevesinden çıkarılması esas vazedilmek istenmiştir.

Yedinci madde; bu maddeye haber verilen cismin tehlikeli maddelerden olduğunun anlaşılması kaydiyle bir ikramiye verilmesi esas konmuş olup bunun imhası esas tutulmamıştır. Bundan başka hükmedilecek para cezasının asgari ve âzami hadleri ile para cezasının nevi tâyin edilmiştir.

Bu maddeye bir fıkra ilâvesiyle gemi süvari ve kaptanları ve üçüncü maddede yazılı herkesin bu kanunda yazılı maddeleri haber vermediği takdirde cezai müeyyideye tâbi tutulmaları hususu sağlanmıştır.

Hangi mahkemelerin bu dâvaları rüyet edeceği ayrı bir fıkra olarak gösterilmiştir.

Sekizinci madde, bu maddeye ikramiye ve para mükâfatı ilâve edilmiştir.

Dokuzuncu madde, bu madde ile tehlikeli bir vazifeye sevk edilen gerek memur ve gerekse ücretle çalışacak vatandaşlara bir tazminat verilmesi esas kabul edilmiş ve bu tazminatların ne ölenin ve ne de mirasçının borcu için hacz edilmemesi kaydı da maddeye ithal edilmiştir.

Tasarı yukarıda arz edilen değişikliklerle kabul edilerek havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Kayseri	Kırşehir	Manisa
R. Özsoy	S. Kurutluoğlu	K. Coşkunoğlu
Antalya	Balikesir	Denizli
N. Aksoy	O. N. Burcu	N. Küçükku
Diyarbakır	Erzincan	İsparta
F. Kalfagil	A. Fırat	R. Güllü
İstanbul	İzmir	Kastamonu
M. H. Gelenbeğ	E. Oran	Dr. F. Ecevit
Konya	Kayseri	Rize
H. Karagülle	F. Uslu	Dr. S. A. Dilemre
F. Uslu		

9 ncu maddenin 1 nei fıkrası sonuna eklenen (Bu tazminatlar hiçbir veçhile hacz edilemez) kaydı; umumi hükümleri bağlayıcı mahiyettedir. İera ve İflâs Kanununda yazılı istisnalar dışında hususi kanunlarla ayrı bir küm tesisinin prensip itibariyle doğru olmayacağı düşünöncesindeyiz. Bu bakımdan tasarının yalnız bu hükmüne muhalifiz.

Kayseri	Ankara
S. A. Feyziöğlü	E. H. Erğün

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/45

Karar No. 67

5. V. 1948

Yüksek Başkanlığa

Deniz ve kıyılarında görölecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yokedilmeleri hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 26 . IV . 1946 tarihli ve 6/1100 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Millî Savunma, Ulaştırma, İçişleri ve Adalet Komisyonları raporlarıyla birlikte Komisyonumuza verilmekle Millî Savunma Bakanı Münir Birsel ve diğer Bakanlıkların ve Maliye Bakanlığının yetkili temsilcileri hazır oldukları halde okunup görüştü.

Tasarı, kıyılarımızın ve kabotaj hatlarımızın emniyetini sağlamak üzere deniz ve kıyılarında görölecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yokedilmelerinde görevlendirileceklerin tâyini ve görevlerinin ifasına müteallik esasları kapsamakta olup esas Komisyonumuzca da uygun görölmüş ve Adalet Komisyonu metni üzerinde görüştür.

Tasarının birinci maddesinde bu kabül tehlikeli cisimlerin nerelerde imha edileceğini tesbit eden birinci fıkrası başında kara sularımız dışın-

da (seyir hatları üzerinde) tâbiri bulunmakta olup Komisyonumuza verilen bilgiye göre seyir hattından maksat gemilerimizin kabotaj seyir hatları mânasına olduğu anlaşıldığından bu vuzuhun metinde yer alması uygun görülerek fıkraya göre düzeltilmiştir. Aynı maddenin son fıkrasında, bu cisimlerin gerek harb gemileri ve gerekse diğer sivil nakil vasıtaları tarafından, görüldüğü takdirde inhasına dair bir hüküm mevcuttur. Komisyonumuz, harb gemilerinin bunları imha edecek gereçlerle mücehhez bulunması tabii bulunmuş ise de diğer sivil deniz nakil vasıtalarının imha gereğiyle mücehhez olamayacaklarını ve olsalar bile bunları nasıl kullanacaklarını bilemeyeceklerini ve bir kaza vukuunda birçok yolu ve tayfanın hayatları tehlikede kalabileceğini düşünerek sivil vasıtalarda böyle bir mükellefiyeti yerinde görmemiş ve fıkradan buna dair hükmü kaldırmış bulunmaktadır.

İkinci madde de birinci maddeye mütenazır bir düzeltme yapılmıştır.

3, 4 ve 5 nci maddeler aynıyle kabul edilmiştir.

Altıncı maddenin (B) bendinin ikinci fıkrasında şu değişiklikler yapılmış bulunmaktadır.

Bu fıkra, Devlet teşkillerine ait araç bulunmadığı takdirde özel kişilere ait deniz ve kara taşıtlarına elkoymak ve bunların eşhasına da iş mükellefiyeti tatbik etmek hükmünü ihtiva etmektedir. Komisyonumuz, iş mükellefiyeti sistemini bu konuda uygun görmiyerek maddede tesbit edilen hallerde imha görevini yapacaklar emrinde evvelâ kendi araçlarıyla çalışmayı rızalarıyla kabul edenlere başvurmayı ve bunları pazarlıkla ve mahallî rayice göre tâyin edilecek bir ücret ve kira mukabilinde çalıştırmayı, şayet hizmete tâlip çıkmazsa yalnız imha işinde elverişli vasıtaya elkonarak imha görevilerine teslim etmeyi ve bu takdirde de araç sahibi ile araç kirasının mahallî rayice göre pazarlıkla, mümkün olmazsa mahallî belediyesince yoksa en yakın belediyece tesbit edilerek ödenmesini ve her iki halde de bir kaza neticesinde hasara uğrayan aracın tazminini yerinde görmüş ve fıkrayı bu esas dairesinde yeniden kaleme almış bulunmaktadır.

Yedinci maddede, Adalet Komisyonunca, bu cisimleri görüp haber verenlere para mükâfatı verilmesine dair bir hüküm kabul edilmiş ise de, görenlerin taaddüdü, aynı cismin birkaç defa görülmesi ve saire gibi tatbikatta ihtilâfları mucip olacak hallerin daima zuhuru mümkün görülerek böyle bir mükâfat sistemine gidilmesini Komisyonumuz uygun görmemiş ve maddeyi bu esaslara göre yeniden tanzim etmiştir.

Sekizinci maddede diğer maddelere mütenazır olarak ufak bir değişiklik yapılmıştır.

Adalet Komisyonunca metne eklenmiş bulunan dokuzuncu maddede tesbit edilen tazminat hükmünün halen meriyette bulunan 1475 sayılı Nakdî Tazminat Kanunu hükümlerine ırcanı ve subaylarla erler hakkında 551 sayılı Kanun hükümleri ile bu gibilerin diğer haklarının muhafuz olduğunun maddede tasrih edilmesini Komisyonumuz uygun görerek maddeyi o yolda tanzim etmiştir. Maaş ve ücretli memurların tekaüt hakları esasen mahfuz olduğundan ve iş mükellefiyeti bu kanundan kaldırılmış bulunmakla rızalarıyla böyle bir işte çalışanlara maaş bağlamayı Komisyonumuz yerinde bulmamış ve buna dair hükmü de maddeden kaldırmıştır.

10 ve 11 nci maddeler aynıyle kabul edilmiştir.

Yukarıda bildirilen değişikliklerle yeniden kaleme alınan kanun tasarısı Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Mardin	Diyarbakır	Ankara
<i>R. Erten</i>	<i>İ. H. Tiğrel</i>	<i>M. Eriş</i>
Kâtip		
Ankara	Amasya	Ankara
<i>F. Öymen</i>	<i>A. Eymir</i>	<i>N. C. Akkerman</i>
Ankara	Aydın	Balıkesir
<i>C. Gölet</i>	<i>Gl. R. Alpman</i>	<i>E. Altan</i>
Bursa	Diyarbakır	İzmir
<i>F. Bük</i>	<i>Ş. Uluğ</i>	<i>S. Dikmen</i>
Kırşehir	Kocaeli	Konya
<i>Ş. Torgut</i>	<i>Dr. F. Ş. Bürge</i>	<i>S. Cumralı</i>
Niğde	Samsun	Yozgad
<i>R. Gürsoy</i>	<i>M. A. Yörüker</i>	<i>S. İçöz</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Deniz ve kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmeleri hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Kara sularımızda ve dolaylarında veya kıyılarımızda raslanacak başıboş mayınlar, patlayıcı maddeler ve şüpheli cisimler bu sularda ilgili en yakın deniz birlikleri, deniz birliği olmıyan yerlerde Liman Başkanlığı tarafından bu kanun hükümlerine göre yok edilirler veya zararsız bir hale konurlar.

Bu kabil tehlikeli cisimleri gören harb gemileri bunları kendi vasıtalarıyla imha ederler.

MADDE 2. — Kara sularımız içinde veya dolaylarında yolculuk eden ticaret gemileri gördükleri veya haber aldıkları başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimleri ve bunların gidiş yönlerini ellerinde bulunan haberleşme araçlarıyla hemen en yakın Devlet teşkiline bildirirler.

Bu haberi alan Devlet teşkili bu kanuna göre mayın imhasıyla alâkadar makamlardan ise görevini derhal yapar. Değilse en yakın yetkili deniz birliğine veya liman başkanlığına süratli bir araç ile bilgi verir.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Deniz ve kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmeleri hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Kara sularımızda veya bu sular dışındaki seyir hatları üzerinde veyahut kıyılarımızda raslanacak başıboş mayınlar, patlayıcı maddeler ve şüpheli cisimler, bu sularda ilgili en yakın deniz birlikleri, deniz birliği olmıyan yerlerde bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları, tarafından bu kanun hükümlerine göre yok edilirler veya zararsız bir hale konulurlar.

Bu kabil tehlikeli cisimleri gören harb gemileri bunları kendi araçlarıyla yok ederler.

MADDE 2. — Birinci maddede gösterilen alanlarda yolculuk eden gemiler, gördükleri veya haber aldıkları başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimleri ve bunların gidiş yönlerini ellerinde bulunan haberleşme araçlarıyla hemen en yakın Devlet teşkiline bildirirler.

Bu haberi alan Devlet teşkili bu kanuna göre mayın yok etmekle ilgili makamlardan ise görevini derhal yapar, değilse en yakın yetkili deniz birliğine veya bölge liman ve deniz işleri müdürlüğüne veya liman başkanlığına süratli bir araç ile bilgi verir.

ULAŞTIRMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Deniz ve kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yokedilmeleri hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Millî Savunma Komisyonunun birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millî Savunma Komisyonunun ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Deniz ve kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmeleri hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Ulaştırma Komisyonunun birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Ulaştırma Komisyonunun ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

ADALET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Deniz ve kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yokedilmeleri hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Kara sularımızda veya bu sular dışındaki seyir hatları üzerinde veyahut kıyılarımızda raslanacak başıboş mayınlar, patlayıcı maddeler ve şüpheli cisimler, bu sularda ilgili en yakın deniz birlikleri, deniz birliği olmıyan yerlerde bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları tarafından bu Kanun hükümlerine göre yokedilirler veya zararsız bir hale konulurlar.

Bu kabül tehlikeli cisimleri gören harb gemileri kendi araçlarıyla herhalde ve diğer gemiler imkân ve araçları müsait olduğu takdirde bunları yokederler.

MADDE 2. — Birinci maddede gösterilen alanlarda yolculuk eden buhar, motör ve yelkenle seyreden gemiler, gördükleri veya haber aldıkları başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimleri imha edemedikleri takdirde bunların gidiş yönlerini ellerinde bulunan haberleşme araçlarıyla mümkün ise derhal olmadığı takdirde ilk vâsıl oldukları mahallin en yakın Devlet teşkiline bildirirler.

Bu haberi alan Devlet teşkili bu kanuna göre mayın yoketmekle ilgili makamlardan ise görevini derhal yapar, değilse en yakın yetkili deniz birliğine veya bölge liman ve deniz işleri müdürlüğüne veya liman başkanlığına süratle bilgi verir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Deniz kıyılarında görülecek başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yokedilmeleri hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Kara sularımızda veya bu sular dışında gemilerimizin normal kabotaj seyir hatları üzerinde veyahut kıyılarımızda raslanacak başıboş mayınlar, patlayıcı maddeler ve şüpheli cisimler, bu sularda ilgili en yakın deniz birlikleri, deniz birliği olmıyan yerlerde bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları tarafından bu kanun hükümlerine göre yokedilirler veya zararsız bir hale konulurlar.

Bu kabül tehlikeli cisimleri gören harb gemileri kendi araçlarıyla bunları yokederler.

MADDE 2. — Birinci maddede gösterilen alanlarda yolculuk eden buhar, motör ve yelkenle seyreden gemiler, gördükleri veya haber aldıkları başıboş mayın patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin gidiş yönlerini ellerinde bulunan haberleşme araçlarıyla mümkün ise derhal olmadığı takdirde ilk vâsıl oldukları mahallin en yakın Devlet teşkiline bildirirler.

Bu haberi alan Devlet teşkili bu kanuna göre mayın yoketmekle ilgili makamlardan ise görevini derhal yapar, değilse en yakın yetkili deniz birliğine veya bölge liman ve deniz işleri müdürlüğüne veya liman başkanlığına süratle bilgi verir.

Hü.

MADDE 3. — Kıyılarımızda yüzer veya kıyıya oturmuş bir halde başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimleri gören her kimse keyfiyeti vakit geçirmemeksizin kendisine en yakın Devlet teşkiline bildirir.

Bu haberi alan Devlet teşkili durumdan derhal bildirilen cismin imhasiyle alâkadar makamı haberdar eder. Kıyıya düşmüş tehlikeli cisimler için deniz birliği uzmanı gelinceye kadar alınması gerekli tedbirler liman başkanlıkları veya alâkalılar tarafından alınır.

MADDE 4. — Kara sularımızda veya dolaylarında yüzer bir halde buldukları bildirilen başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yerleri ve gidiş yönleri hemen o bölgedeki denizcilere bildirilir. O bölgede deniz ve karada alınması gerekli her türlü emniyet tedbirleri alınır.

MADDE 5. — Kıyıya düşmüş veya karaya oturmuş bir halde görülen başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimler munhasıran deniz birlikleri uzmanları tarafından yok ediliinceye veya zararsız bir hale konuluncaya kadar ilgili makamlar halkın tehlikeye düşmemesi için gerekli emniyet tedbirlerini alırlar.

MADDE 6. — Başıboş mayın, patlayıcı madde, şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya zararsız bir hale konulması hususun-

M. S. K.

MADDE 3. — Kıyılarımızda yüzer veya kıyıya oturmuş bir halde başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimleri gören her kimse vakit geçirmeksizin kendisine en yakın Devlet teşkiline bunu bildirir.

Bu haberi alan Devlet teşkili, durumdan, bildirilen cisim yok etmekle ilgili makamı derhal haberdar eder. Kıyıya düşmüş tehlikeli cisimler için deniz birliği uzmanı gelinceye kadar alınması gerekli tedbirler, bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları veya diğer ilgililer tarafından alınır.

MADDE 4. — Birinci maddede gösterilen alanlarda yüzer bir halde buldukları bildirilen başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yerleri ve gidiş yönleri denizcilere bildirilir, o bölgede deniz ve karada alınması gereken her türlü emniyet tedbirleri alınır.

MADDE 5. — Kıyıya düşmüş veya karaya oturmuş bir halde görülen başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimler munhasıran deniz birlikleri uzmanları tarafından yok ediliinceye veya zararsız bir hale konuluncaya kadar ilgili makamlar halkın tehlikeye düşmemesi için gerekli emniyet tedbirlerini alırlar.

MADDE 6. — Başıboş mayın, patlayıcı madde, şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya zararsız bir hale konulması husu-

Ulaş. K.

MADDE 3. — Milli Savunma Komisyonunun üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Milli Savunma Komisyonunun dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Milli Savunma Komisyonunun beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Başıboş mayın, patlayıcı madde, şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya zararsız bir hale konulması hususunda

İçiş. K.

MADDE 3. — Ulaştırma Komisyonunun üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Ulaştırma Komisyonunun dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Ulaştırma Komisyonunun beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Başboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin, yok edilmesi veya zararsız bir hale konulması husu-

Ad. K.

MADDE 3. — Kıyılarımızda yüzer veya kıyıya oturmuş bir halde başboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimleri gören her kimse vakit geçirmeksizin kendisine en yakın Devlet teşkiline bunu bildirir.

Bu haberi alan Devlet teşkili, durumdan, bildirilen cismi yok etmekle ilgili makamı derhal haberdar eder. Kıyıya düşmüş tehlikeli cisimleri için deniz birliği uzmanı gelinceye kadar alınması gerekli tedbirler, bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları veya bu haberi alan Devlet teşkili tarafından alınır.

MADDE 4. — Birinci maddede gösterilen alanlarda yüzer bir halde buldukları bildirilen başboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yerleri ve gidiş yönleri deniz birliği, bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri ve liman başkanlıkları tarafından diğer bütün denizeilere bildirilir. O bölgede deniz ve karada alınması gereken her türlü emniyet tedbirleri bu makamlar tarafından alınır.

MADDE 5. — Kıyıya düşmüş veya karaya oturmuş bir halde görülen başboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimleri munhasıran deniz birlikleri uzmanları tarafından yokedilinceye veya zararsız bir hale koyuluncaya kadar haberi alan Devlet teşkili halkın tehlikeye düşmemesi için gerekli emniyet tedbirlerini alır.

MADDE 6. — Başboş mayın patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin, yok edilmesi veya zararsız bir hale konulması hu-

B. K.

MADDE 3. — Adalet Komisyonunun 3 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Adalet Komisyonunun 4 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Adalet Komisyonunun 5 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Başboş mayın patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin, yok edilmesi veya zararsız bir hale konulması husu-

Hü.

da gerekli malzeme, personel ve araç teminine Devletin silâhlı teşkilleri, mülki makamlar, Liman Başkanlıkları ve icabında konulacak mükellefiyet dairesinde bütün özel kişiler yetkilidir.

Bu kabül tehlikeli maddeler:

a) O mahalde deniz birlikleri varsa onlar tarafından,

b) Yoksa Liman Başkanlığı tarafından yok edilir.

Bu makamlara imha hususunda lüzumlu görülecek her türlü yardım en yakın Devlet silâhlı teşkili ve mülki makamlar tarafından sağlanır. Bulunmadığı takdirde deniz birlikleri veya Liman Başkanlıkları işe elverişli özel kişilere ait deniz, kara taşıt araçlarından uygun gördüklerine elkoyar ve bunların personeline iş mükellefiyeti yükler.

Bu suretle hizmete sevk edilecek taşıt araçlarının kira bedelleri mahallî belediyelere, yoksa en yakın belediyelere tesbit ettirilecek rayiçlere göre ve hizmet sırasındaki kazalarda hasar ve ziyaa uğrıyacak olanlar için verilecek tazminat ise bölge liman başkanlıkları fen heyetlerince takdir ve mahallî idare meclislerince kabul edilecek miktarlar üzerinden ödenir.

M. S. K.

sunda gerekli gereç, araç ve personelin sağlanmasına Devletin silâhlı teşkilleri, mülki makamlar, bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları ve icabında konulacak mükellefiyet dairesinde bütün özel kişiler yetkilidirler.

Bu kabül tehlikeli maddeler :

A) O mahalde deniz birlikleri varsa onlar tarafından;

B) Yoksa bölge liman ve deniz işleri müdürlüğü, liman başkanlığı tarafından yok edilir.

Bu makamlara yok etme hususunda lüzumlu görülecek her türlü yardım, en yakın Devlet silâhlı teşkili ve mülki makamlar tarafından sağlanır.

Devlet teşkillerine ait araç ve gereç bulunmadığı takdirde mahallin en büyük mülkiye âmirinden özel kişilere ait deniz, kara taşıt araçlarından işe elverişli, uygun görüleceklere el konması ve bunların lüzumlu personeline iş mükellefiyeti yüklenmesi istenir.

İstek derhal yerine getirilir:

Bu suretle hizmete sevk edilerek taşıt araçlarının kira bedelleri mahallî belediyelere, yoksa en yakın belediyelere tesbit ettirilecek rayiçlere göre ve hizmet sırasındaki kazalarda hasar ve ziyaa uğrıyacak olanlar için verilecek tazminat ise bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıklarının gemi sürvey kurullarınca takdir ve mahallî idare kurullarınca kabul edilecek miktarlar üzerinden ödenir.

Ulaş. K.

gerekli gereç, araç ve personelin sağlanmasına Devletin silâhlı teşkilleri, mülki makamlar, bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları ve icabında konulacak mükellefiyet dairesinde bütün özel kişiler yetkilidirler.

Bu kabül tehlikeli maddeler:

A) O mahalde deniz birlikleri varsa onlar tarafından,

B) Yoksa bölge liman ve deniz işleri müdürlüğü, liman başkanlığı tarafından yok edilir.

Bu makamlara yoketme hususunda lüzumlu görülecek her türlü yardım, en yakın Devlet silâhlı teşkili ve mülki makamlar tarafından sağlanır.

Devlet teşkillerine ait araç ve gereç bulunmadığı (veya bulunup da ödevi yapamıyacak durumda olduğu) takdirde mahallin en büyük mülkiye âmirinden özel kişilere ait deniz, kara taşıt araçlarından işe elverişli, uygun görüleceklere el konması ve bunların lüzumlu personeline iş mükellefiyeti yüklenmesi istenir.

İstek derhal yerine getirilir.

Bu suretle hizmete sevk edilecek taşıt araçlarının kira bedelleri mahallî belediyelere, yoksa en yakın belediyelere tesbit ettirilecek rayiçlere göre ve hizmet sırasındaki kazalarda hasar ve ziyaa uğrıyacak olanlar için verilecek tazminat ise bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, Liman Başkanlıklarının gemi sürvey kurullarınca takdir ve mahallî idare kurullarınca kabul edilecek miktarlar üzerinden ödenir.

Içiş. K.

sunda gerekli gereç, araç ve personelin sağlanmasına Devlet'in silâhlı teşkilleri, mülki makamlar, bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları görevlidirler.

Bu kabîl tehlikeli maddeler:

A) O mahalde deniz birlikleri varsa onlar tarafından;

B) Yoksa bölge liman ve deniz işleri müdürlüğü, liman başkanlığı tarafından yok edilir.

Bu makamlara yok etme hususunda lüzumlu görülecek her türlü yardım, en yakın Devlet silâhlı teşkili ve mülki makamlar tarafından sağlanır.

Devlet teşkillerine ait araç ve gereç bulunmadığı veya bulunup da ödevi yapamıyacak durumda olduğu takdirde mahallin en büyük mülkiye âmirinden özelkişilere ait deniz; kara, taşıt araçlarından işe elverişli, uygun görüleceklerle bunların lüzumlu personelinin çalıştırılması istenir.

İstek derhal yerine getirilir. Bu suretle hizmete sevkedilecek taşıt araçlarının kira bedelleri mahallî belediyelere yoksa en yakın belediyelere tesbit ettirilecek rayiçlere göre ve hizmet sırasındaki kazalarda hasar ve ziyaa uğrıyacak olanlar için verilecek tazminat ise bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıklarının gemi sörvey kurullarınca takdir ve mahallî idare kurullarınca kabul edilecek miktarlar üzerinden ödenir.

Ad. K.

susunda gerekli gereç, araç ve personelin sağlanmasına Devlet'in silâhlı teşkilleri, mülki makamlar bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları görevlidirler.

Bu kabîl tehlikeli maddeler:

A) Kıyıya düşmüş veya karaya oturmuş olanlar munhasıran deniz birlikleri tarafından,

B) Yüzer bir halde olanlar varsa deniz birlikleri, yoksa bölge liman ve deniz işleri müdürlüğü, liman başkanlığı tarafından yokedilirler.

Devlet teşkillerine ait araç ve gereç bulunmadığı veya bulunup ta ödevi yapamıyacak durumda olduğu takdirde mahallin en büyük mülkiye âmirinden özel kişilere ait deniz, kara, taşıt araçlarından işe elverişli ve uygun görüleceklerle bunların lüzumlu personelinin çalıştırılması istenir.

İstek derhal yerine getirilir bu suretle hizmet kabul eden taşıt araçlarıyla gereçlerinin ve şahısların kira bedelleri ve ücretleri pazarlıkla tesbit olunur. İşin icap ve mahiyeti itibariyle pazarlıkla kira bedelinin tesbiti mümkün bulunmayan hallerde bu bedel mahallî belediyelere yoksa en yakın belediyelere tesbit ettirilecek rayiçlere göre derhal ve hizmet sırasındaki kazalarda hasar ve ziyaa uğrıyacak olanlar için verilecek tazminat ise bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri liman başkanlarının sörvey kurullarınca takdir ve mahallî idare kurullarınca kabul edilecek miktarlar üzerinden ödenir. Alâkahların bu miktarlara kâfi görmemeleri halinde

B. K.

sunda gerekli gereç, araç ve personelin sağlanmasına Devlet'in silâhlı teşkilleri, mülki makamlar, bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları görevlidirler.

Bu kabîl tehlikeli maddeler:

A) Kıyıya düşmüş veya karaya oturmuş olanlar munhasıran deniz birlikleri tarafından;

B) Yüzer bir halde olanlar varsa deniz birlikleri, yoksa bölge liman ve deniz işleri müdürlüğü, liman başkanlığı tarafından yok edilirler.

Devlet teşekküllerine ait araç bulunmadığı veya bulunup da ödevi yapamıyacak durumda olduğu takdirde, mahallin en büyük milkiye âmirince özel kişilere ait deniz veya kara taşıt araçlarından işe elverişli ve uygun görüleceklerle bunları lüzumlu şahıslardan hizmet kabul edenlerin ücretleri ve kira bedelleri mahallî rayiçe göre pazarlıkla tesbit edilerek çalıştırılırlar.

Bu şartlarla hizmete tâlip çıkmadığı takdirde mahallin en büyük mülkiye âmirliğince işe elverişli araçlara elkonarak imha ile görevli olanlara teslim edilir. Bu araçların kira bedelleri mahallî rayiçe göre pazarlıkla, olmadığı takdirde mahallî belediyelere, yoksa en yakın belediyelere tesbit edilerek ödenir.

Hizmet sırasındaki kazalarda hasar veya ziyaa uğrayacak araçlara verilecek tazminat bölge liman ve deniz işleri müdürlükleri, liman başkanlıkları fen heyetleri (Gemi sörvey kurulları) ve mahallî idare kurullarınca mahallî rayiçi geçmemek üzere en kısa bir za-

MADDE 7. — Yüzer veya karaya vurmuş vaziyette mayın, patlayıcı madde veya şüpheli bir cisim gördükleri halde ilgili makamlara bunu vakit ve zamanıyla bildirmekte ihmali görülenlere 100 liraya kadar ağır para cezası verilir.

Bu kabıl tehlikeli cisimlerin imhası amacıyla özel kişilere ait elkonacak araçları mâkul bir sebep yokken vermekten çekinenlere ve işbu araçlar personelin-den hastalık müstesna olmak üzere hizmetten kaçmanlara altı aya kadar hapis cezası verilir.

MADDE 8. — Başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya zararsız bir hale getirilmesi için bu kanun gereğince yapılacak her türlü giderler ve verilecek ücret, yolluk ve tazminatlar Ulaştırma Bakanlığı bütçesinden ödenir.

MADDE 7. — Yüzer veya karaya vurmuş vaziyette mayın, patlayıcı madde veya şüpheli bir cisim gördükleri halde ilgili makamlara bunu vakit ve zamanıyla bildirmekte ihmali görülenlere 100 liraya kadar ağır para cezası verilir.

Bu kabıl tehlikeli cisimlerin yok edilmesi amacıyla kullanılacak özel kişilere ait araç ve gereçleri mâkul bir sebep yokken vermekten çekinenlere ve işbu araçlar personelin-den, hastalık müstesna olmak üzere, hizmetten kaçmanlara altı aya kadar hapis cezası verilir.

Dâvalar Sulh Mahkemesinde görülür.

MADDE 8. — Başıboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya zararsız bir hale getirilmesi için bu kanun gereğince yapılacak her türlü giderler ve verilecek ücret, yolluk ve tazminat Ulaştırma Bakanlığı Bütçesinden ödenir.

MADDE 7. — Millî Savunma Komisyonunun yedinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millî Savunma Komisyonunun sakizinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İçiş. K.

Ad. K.

B. K.

mahkemeye müracaat hakları mahfuzdur.

mauda tesbit edilerek ödenir.

İlgililerin bu miktarları azımsamaları halinde mahkemeye müracaat hakları mahfuzdur.

MADDE 7. — Yüzen veya karaya vurmuş vaziyette mayın, patlayıcı madde veya şüpheli bir cisim görerak ilgili makamlara vakit ve zamaniyle ilk haber verene mezkûr cisimlerin yok edilmeleri veya zararsız hale getirilmelerini mütaakıp mahallî idare heyeti kararıyle yüz liraya kadar para mükâfatı verilir. Bu kabîl tehlikeli cisimlerin yok edilmesi amacıyla kullanılacak özelkişilere ait araç ve gereçleri mâkul bir sebep yokken vermekten çekinenlere, ve işbu araçlar personelinden, hastalık müstesna olmak üzere, hizmetten kaçınanlara mahallî sulh mahkemesince beş yüz liraya kadar para cezası hükmolunur.

MADDE 7. — Yüzen veya karaya vurmuş vaziyette mayın, patlayıcı madde veya şüpheli bir cisim görerak ilgili makamlara vakit ve zamaniyle ilk haber verene mezkûr cisimlerin tehlikeli maddeler olduğu anlaşıldıktan sonra mahallî idare heyeti kararıyle 25 liradan 100 liraya kadar para mükâfatı verilir. Bu kabîl tehlikeli cisimlerin yok edilmesi amacıyla kullanılacak özelkişilere ait araç ve gereçleri mâkul bir sebep yokken vermekten çekinenlere ve işbu araçlar personelinden, hastalık müstesna olmak üzere hizmetten kaçınanlara yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

MADDE 7. — Bu kabîl tehlikeli cisimlerin yok edilmesi amacıyla kullanılacak özel kişilere ait araçları mâkul bir sebep yok iken vermekten çekinenlere 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

İkinci maddede sayılan gemilerin süvari veya kaptanlarla üçüncü maddede yazılı kimseler bu kanunun şumulüne giren tehlikeli maddeleri haber vermedikleri takdirde kendilerinden 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Bu dâvalar mahallî sulh mahkemelerince görülür.

İkinci maddede sayılan gemilerin süvari veya kaptanlarla üçüncü maddede yazılı kimseler bu kanunun şumulüne giren tehlikeli maddeleri haber vermedikleri takdirde kendilerinden 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Bu dâvalar mahallî sulh mahkemelerince görülür.

MADDE 8. — Başiboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya zararsız bir hale getirilmesi için bu kanun gereğince yapılacak her türlü giderler ve verilecek ücret, yolluk, tazminat, ikramiye ve para mükâfatları Ulaştırma Bakanlığı Bütçesinden ödenir.

MADDE 8. — Başiboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya zararsız bir hale getirilmesi için bu kanun gereğince yapılacak her türlü giderler ve verilecek ücret, yolluk, tazminat, ikramiye ve para mükâfatları Ulaştırma Bakanlığı bütçesinden ödenir.

MADDE 8. — Başiboş mayın, patlayıcı madde ve şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya zararsız bir hale getirilmesi için bu kanun gereğince yapılacak her türlü giderler ve verilecek ücret, yolluk, tazminat ve ikramiye Ulaştırma Bakanlığı Bütçesinden ödenir.

MADDE 9. — Mayın, patlayıcı madde veya şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya zararsız

MADDE 9. — Mayın, patlayıcı madde veya şüpheli cisimlerin yok edilmesi veya za-

Hü.

M. S. K.

Ulaş. K.

MADDE 9. -- Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan Adalet Bakanı
Ş. Saracoğlu *M. Ökmen*
M. Sa. Bakanı İçişleri Bakanı
A. R. Artunkal *Hilmi Uran*
Dışişleri Bakanı Maliye Bakanı
H. Saka *N. E. Sumer*
Millî Eğitim Ba. Bayındırlık Ba.
Yücel *Sırrı Day*
Ekonomi Ba. Sa. ve So. Y. Ba.
Fuad Sirmen *Dr. S. Konuk*
Güm. ve Tekel Ba. Tarım Ba. V.
T. Coşkan *Dr. S. Irmak*
Ulaştırma Ba. Ticaret Ba.
A. F. Cebesoy *R. Karadeniz*
Çalışma Ba.
Dr. S. Irmak

MADDE 9. -- Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. -- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 9. -- Millî Savunma Komisyonunun dokuzuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. -- Millî Savunma Komisyonunun onuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

İçiş. K.

Ad. K.

B. K.

hale getirilmesi görevinde infilâk veya sair herhangi bir kaza sebebiyle ölenlerin kanuni mirasçılara bir defaya mahsus olmak üzere 5 000 lira tazminat verilir. Bu tazminatlar hiçbir vechile haczedilemez.

Altıncı maddenin birinci fıkrasındaki görevliler haricinde ücret mukabili çalıştırılanlar için bu tazminat seferde de verilir.

Altıncı maddenin birinci fıkrasındaki görevliler haricinde ücret mukabili çalıştırılanlar mayın, patlayıcı madde veya şüpheli cisimlerin yokedilmesinde veya zararsız bir hale getirilmesi sırasında her ne sebeple olursa olsun 551 sayılı Kanunda gösterilen derecelerden birine uyacak kadar mâlûl olurlarsa kendilerine o kanundaki derecelere mahsus subay terfih zammı miktarınca maaş tahsis olunur.

MADDE 9. — Millî Savunma Komisyonunun 9 neu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millî Savunma Komisyonunun 10 neu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — İçişleri Komisyonunun 9 neu maddesi aynen.

MADDE 11. — İçişleri Komisyonunun 10 neu maddesi aynen.

zararsız bir hale getirilmesi görevinde infilâk veya sair herhangi bir kaza sebebiyle mâlûl kalan sivil ve askerlere ve ölenlerin kanuni mirasçılara bir defaya mahsus olmak üzere 1475 sayılı Nakdî Tazminat Kanunu hükümleri dairesinde tazminat verilir. Bu tazminatlar hiçbir vechile haczedilemezler. 551 sayılı Kanun hükümleri ile bu gibilerin kanunlarla belirtilen diğer hakları mahfuzdur.

MADDE 10. — Hükümetin 9 neu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Hükümetin 10 neu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.